

A photograph of a fountain in a park. The fountain has several jets of water spraying upwards and outwards. The background is filled with trees in autumn, with leaves in shades of orange, yellow, and brown. The sky is a pale blue. The water in the foreground is dark and reflects the surrounding scene.

OVER DE SCHREVE
**Bij ons in de Jordaan,
waar de reigers in de
grachten staan:
Amsterdamse
ecologische structuur
als inspiratie**

Veel West-Vlaamse steden en gemeenten maken hun plannen op voor de nieuwe legislatuur. Opvallend zijn de klimaatambities van, bijvoorbeeld, Izegem en Kortrijk om ruimte te maken voor water en biodiversiteit als speerpunt voor de komende 6 jaar. Van verspreide projectjes naar een integrale visie: Amsterdam kan hierin inspireren.

Akkoord, Roeselare is Amsterdam niet, maar de uitdagingen zijn voor elkeen dezelfde: klimaatverandering en versterking zorgen (oa.) voor wateroverlast, zomerse hitte-eilanden en achteruitgang van de biodiversiteit. We moeten ook allen wat dichter op elkaar leven, maar willen geen kwaliteitsverlies hebben. Amsterdam nam in 2011 de handschoen op en stipelde een allesomvattende visie 2040 uit. Van regenbestendige wijken (Rainproof Amsterdam), over groen-blauwe assen door de stad die aantakken aan de herstelde turflandschappen in het Noorden en bos in het zuiden. En, in Nederland gelden dezelfde principes als in West-Vlaanderen: het moet opbrengen. Maar we beperken ons even tot de ecologische visie.

Net zoals bij ons heeft Amsterdam steeds oog gehad voor publiek groen. Het belang van stedelijk groen werd gelijk gesteld met het belang voor recreatie van de stadsbewoners. Dat in dit groen ook hier en daar een diertje zat, was mooi meegenomen, meer niet. In 2010 kantelde deze beleidsvisie door de provinciale ecologische structuur –vastgelegd in een ruimtelijke verordening. Hierbij werden gebieden en verbindingzones aangewezen als onderdeel van een ecologisch netwerk, met als doel planten en dieren in de verstedelijkte Randstad zoveel mogelijk overlevingskansen te bieden. Dezelfde principes als in Vlaanderen, maar dan verordenend in praktijk gebracht.

De Amsterdamse ecologische structuur is een uitwerking en aanvulling op en verfijning van het provinciale ecologische netwerk. Amsterdam voegt een aantal dwars- en parallelverbindingen toe om het geheel sterker te maken. Bijkomend voordeel is dat de stad zelf ook natuurrijker wordt. Goed zichtbare soorten als kikkers, vlin-ders, reigers, libellen, egels en konijnen vergroten de belevingswaarde van de stadse groengebieden aanzienlijk.

Het principe waarmee de visie gestalte wordt gegeven, is eenvoudig: een kaart met de grote groene assen duidt de indicatieve verbindingswegen aan op grote schaal de ecologische hoofdstructuur. Het is evident dat heel wat van deze assen gelijk lopen met de blauwe assen van de blauwe structuurvisie. De indicatieve assen worden op kleinere schaal uitgewerkt. Vervolgens worden de lokale knelpunten aangeduid op de kaart, met - per punt- de kost om deze op te lossen en prioritering voor het aanpakken van de punten. En over de hele lijn worden maatregelen voor bijen en hommels meegenomen. Wijzigingen aan de kaart moeten op de gemeenteraad besproken worden.

Papieren plannen moeten ook leiden tot verandering. Als ruimtelijke plannen in aanmerking komen voor een toetsing door de stedelijke overheid, dan worden die plannen met deze ecovisie beoordeeld. Nieuwe projecten moeten op zoek gaan naar middelen om eventueel verlies van biodiversiteit en passage, te mitigeren (ter plaatse). Knelpunten worden bij bestaande en nieuwe infrastructuurprojecten opgelost, met middelen van de Stad, verschillende bestaande fondsen en eigen middelen van de ontwikkelaar. De Stad heeft ook een gedragscode, waarin ecologisch beheer in functie van een toenemende biodiversiteit, per zone wordt aangegeven. En bewoners worden, extra in de ecologische passages, aangemoedigd om natuurinclusief te bouwen (groendaken, nestkastjes, gevelbegroeiing, hagen, ...). Met een interactieve kaart kunnen ze de lokale waarnemingen inbrengen en opvolgen. Ze kunnen nagaan welke knelpunten er reeds werden opgelost en worden meegenomen om buurtgericht zelf aan de slag te gaan. Zo krijgt de egel zijn passage onder het tuinhek om van het ene vijvertje naar de andere haag te wandelen.

Wil je meer te weten komen hierover? Kijk dan even op www.westvlaamsemilieufederatie.be/natuur-en-landschap/#Natuurverbinding

Maak zeker ook de verbinding met de regentui-nen!
www.westvlaamsemilieufederatie.be/campagnes/#Regentuin

Tekst Bart Vanwildemeersch